

Informe parcial de la sessió de treball i recollida de propostes

Transformació urbanística del solar de Pintor Alzamora / camp de la Damm

Novembre de 2021

Informe parcial de la sessió de treball i recollida de propostes

Dinàmica de la sessió de treball

Data: 11/11/2021, 18:00h

Durada prevista: 2h

1. Benvinguda i presentació

20'

- Benvinguda institucional, introducció i límits de la intervenció.
- Breu introducció del procés participatiu, objectius i continguts de la sessió (EDAS).
  - El procés té l'objectiu de generar un debat que permeti la identificació de potencials activitats i usos del nou espai públic, així com recollir propostes que permetin desenvolupar-les a través del projecte d'urbanització de l'espai públic.
  - La sessió té l'objectiu de recollir necessitats i propostes identificades per part de la ciutadania en relació al caràcter, usos i activitats i característiques de l'espai públic de l'àmbit d'actuació.
- Presentació del projecte de Pressupostos Participatius "Parc agrari urbà de Can Valent" (promotors del projecte).

2. Desenvolupament de les dinàmiques en grups

50'

- Explicació de les dinàmiques de treball:
  - Dinàmica 1: Caràcter
  - Dinàmica 2: Usos i activitats
  - Dinàmica 3: Característiques
- Distribució de les persones participants en 2-3 grups de treball (segons nombre de participants), per a debatre el caràcter, usos i activitats i característiques de l'espai públic de l'àmbit.
  - Els 2-3 grups treballaran simultàniament en taules diferenciades. La persona dinamitzadora de cada grup s'encarregarà de gestionar les dinàmiques i recollir les aportacions dels veïns i veïnes.
  - Cadascun dels 2-3 grups treballarà el mateix espai. La distribució en grups respon a la necessitat de disposar d'espais de treball funcionals, d'un màxim de 10-12 persones.

Àmbit d'intervenció: solar del carrer Pintor Alzamora i camp de la Damm

Caràcter

Usos i activitats

Característiques

Quotidianes

Periòdiques

Excepcionals

2.1. Dinàmica 1: Caràcter**15'**

- La peça a transformar urbanísticament del carrer Pintor Alzamora i l'actual camp de la Damm són dos espais que actualment no tenen un ús públic definit, més enllà de ser un aparcament de vehicles. És un espai que sabem que estarà envoltat del cementiri de Sant Andreu, del projecte del parc agrari urbà a Can Valent i dels habitatges d'emergència d'Aprop. Definim, per tant, quin caràcter o identitat ha de tenir aquest espai, tenint en compte la relació amb el seu entorn.
- Proposem una o varies paraules que descriguin l'espai, per exemple: "Un punt de trobada". Deixem uns minuts de reflexió individual perquè cada integrant del grup pensi en les seves idees.
- Intentem arribar a un o dos conceptes comuns per l'espai treballat.
- Algunes referències conceptuals:
  - Tranquil.
  - Jugable.
  - Natural.
  - Cultural.
  - Punt de trobada.
  - ...

2.2. Dinàmica 2: Usos i activitats**20'**

- Tenint en compte els conceptes que s'han definit en la dinàmica anterior com a identitaris de l'espai, les participants del grup pensen en aquelles activitats que els agradaria que tinguessin lloc. Deixem uns minuts de reflexió individual perquè cada integrant del grup pensi en les seves idees.
  - Què volem fer en aquest espai?
  - A quines necessitats quotidianes ha de donar resposta?
  - Quins usos i activitats poden desenvolupar-se periòdicament a l'espai en qüestió?
  - Quines activitats podrien tenir lloc de manera excepcional (ex: festes, esdeveniments culturals i/o esportius...)?
  - Penseu en possibles usos i activitats compartides entre diferents col·lectius poden donar-se en aquests espais públics.
- Identifiquem aquells usos que s'han proposat per un major nombre de persones. Tractem d'arribar a un consens de tot el grup en un nombre limitat d'usos i activitats.
- Algunes referències d'usos i activitats:
  - Menjar.
  - Ballar.
  - Llegir.
  - Trobar-se.
  - Contemplar.
  - Passejar.
  - Fer esport.
  - Descansar.
  - ...

2.3. Dinàmica 3: Característiques**20'**

- Tenint en compte la necessitat que els espais urbans siguin espais resilients, és a dir, flexibles i adaptables als reptes de futur (sostenibilitat), pensem en les característiques que hauria de tenir aquest espai públic, en relació al seu mobiliari urbà, il·luminació, jocs, paviment, vegetació, etc. Deixem uns minuts de reflexió individual perquè cada integrant del grup pensi les seves idees.
  - Com hauria de ser aquest espai per acollir les activitats que hem proposat?
- Identifiquem aquelles característiques que s'han proposat per un major nombre de persones. Tractem d'arribar a un consens entre tot el grup amb un nombre limitat de característiques dels diferents elements.
- Algunes referències d'elements sobre els quals treballar les seves característiques:
  - Mobiliari.
  - Il·luminació
  - Jocs
  - Vegetació i ombres
  - Paviments
  - Espais d'aigua
  - Accessibilitat
  - Elements singulars / representatius

3. Posada en comú

15'

- La persona dinamitzadora de cada grup compartirà les reflexions conjuntes.

4. Conclusions i tancament de la sessió

5'

- Es farà el tancament de la sessió i es passarà un qüestionari de valoració a les persones participants.

Grup de treball 1

El veïnat participant al grup 1 concep aquest nou espai urbà com un **punt de trobada veïnal, d'inclusió social, de promoció de la cultura i l'esport** i com a **pulmó verd** del barri de Porta.

Un dels neguits identificats com a més importants del projecte i del procés participatiu és que, amb la retirada de l'aparcament del Carrer Pintor Alzamora, el veïnat no s'explica on podran aparcar els 400 cotxes que hi ha actualment estacionats en aquest espai. Algunes propostes que es plantegen són instaurar l'Àrea Verda d'aparcament al barri de Porta, per tal que els veïns del barri tinguin prioritat, o construir un aparcament públic soterrat a l'antic camp de la Damm, sent de caràcter gratuït o a un preu social i assequible pel veïnat.

Es detecta una manca d'equipaments socioculturals de trobada veïnal i esportius al barri de Porta. S'apunta que un equipament d'aquestes característiques potenciaria l'accés a la cultura, la cohesió del veïnat i, en concret, milloraria la qualitat de vida i la inclusió de col·lectius com les persones amb discapacitat i la gent gran. Aquest equipament sociocultural podria comptar amb una sala auditori, per a poder desenvolupar activitats vinculades a les arts escèniques i a les entitats culturals i socials del barri i del districte.

Es fa una proposta sobre la construcció d'un centre Post-COVID19, un equipament de referència al Districte de Nou Barris per a desenvolupar activitats esportives inclusives i adaptades a persones amb discapacitat.

També es podrien desenvolupar activitats acadèmiques, formatives i conferències. Es podria descentralitzar l'IMPD i habilitar una oficina territorial en aquest equipament.

Es proposa construir un pavelló esportiu polivalent i cobert on, a banda de desenvolupar activitats esportives, també s'hi puguin celebrar actes de barri en cas de pluja, com per exemple la Festa Major.

Sobre la zona de l'actual solar de Pintor Alzamora, es proposa integrar el projecte ja aprovat de Pressupostos Participatius del parc agrari urbà amb un parc públic, on predomini el verd urbà i la massa forestal, creant un eix verd i cívic que s'estengui al llarg de Pintor Alzamora. Es concep aquest espai com un pulmó per al barri de Porta, un espai continu on es compatibilitzin els usos d'estada d'un parc públic, els esportius i els agraris sense cap separació física.

Quant a la construcció d'habitatges d'emergència habitacional, genera dubtes entre el veïnat, principalment per tres motius:

- Per l'afectació sobre les finques de l'entorn més proper, ja que s'apunta que perjudicarà la seva visibilitat i la lluminositat d'aquests edificis.
- Tot i que s'explica que no és el mateix tipus d'habitatge, es relaciona els habitatges d'emergència social amb habitatges de protecció oficial. En aquest sentit, diferents intervencions apunten que actualment hi ha greus problemes de convivència amb altres promocions d'habitatge protegit al barri.
- Es comenta que hi ha una promoció d'habitatge protegit al barri on hi ha pisos buits que es podrien destinar a emergència social.

En general, es valora que les qualificacions actuals del sòl limiten molt les propostes de transformació urbana que pot fer el veïnat i s'assenyala que això dificulta que les propostes puguin ajustar-se a les necessitats reals del barri. Es proposa requalificar el sòl de la zona d'intervenció per poder construir un aparcament públic soterrat, un auditori i un pavelló esportiu cobert.

Grup de treball 2

Les participants del grup 2 han indicat majoritàriament que el caràcter, la identitat, que hauria de tenir l'espai és **natural** i **connectat**, **un eix verd** que enllaci els carrers de la Selva i Río de Janeiro. Altres trets identitaris que s'han remarcat han estat punt de trobada, zona de passeig, contacte amb la natura i refugi climàtic.

Una part important de les entitats participants, com l'Assemblea d'Aturats, els representants dels actuals Horts de Can Valent, així com l'associació de veïns i veïnes de Porta, defensen un projecte que englobaria tota la pastilla del solar de Pintor Alzamora i el camp de la Damm, i que donaria continuïtat al projecte ja guanyador de Pressupostos Participatius del parc agrari urbà, creant un eix o corredor verd que enllaci els carrers de la Selva i Río de Janeiro, a través de Pintor Alzamora. Aquest eix verd estaria format, d'esquerra a dreta, pel carril de circulació de vehicles de Pintor Alzamora, un carril bici, un passeig verd i una zona d'horts, acabant contra el mur del cementiri. Començant des de Can Valent, el que es proposa és que la masia es rehabiliti per disposar d'aules ambientals i continuaria en direcció al camp de la Damm amb una zona d'horts comunitaris (aquesta part quedaria dins del projecte de Pressupostos Participatius). En el següent ordre en direcció al camp de la Damm, es proposa definir una zona de compostatge, un hort terapèutic, una zona d'horts veïnals, una àgora agrícola, un bosc comestible i, ja arribant a la cantonada del cementiri amb el camp de la Damm, un espai lúdic-infantil familiar. Tot aquest projecte, tot i estar format de diferents peces, està integrat en un eix verd i es poden consultar imatges de la proposta al següent enllaç: <https://ajbcn-decidim-barcelona.s3.amazonaws.com/decidim-barcelona/uploads/decidim/attachment/file/12511/man-Borrador1.pdf>

Quant a les característiques que hauria de tenir aquest espai, com a zona verda arbrada hauria de disposar d'una vegetació considerablement densa en la zona de passeig, acompanyada d'un camí de sauló o sorra naturalitzat, mentre que al segment d'horta la plantació i manteniment aniria a càrrec de la gestió dels horts. Zones amb bancs de fusta i fonts d'aigua serien necessàries, així com jocs a l'espai lúdic-infantil familiar, sempre cercant que els materials siguin orgànics, com fusta.

En relació amb l'ús d'aquesta zona pels gossos i els seus propietaris, es demanda que no sigui un pipicà informal i que els gossos estiguin lligats en tot moment, i que es faci control de les actituds incíviques d'aquestes persones.

Des d'una de les entitats sumades a aquest projecte s'assenyala que la permuta que es va fer per la construcció del futur tanatori, uns 1600 metres quadrats, hauria de permetre transformat la part inferior del camp de la Damm en un terreny qualificat de zona verda i, així, fer que l'eix verd arribi fins carrer de la Selva, donant més continuïtat al projecte i guanyant metres de pulmó verd. Per tant, es demana que la construcció d'habitatge d'emergència social es faci en la part superior del camp de la Damm, evitant trencar la continuïtat d'aquest passeig verd.

Sobre el camp de la Damm, quant a usos esportius, es plantegen algunes opcions que serien positives pel barri: una pista de bàsquet, una pista de vòlei, una de polivalent, un poliesportiu. Una opció alternativa que planteja una de les persones participants és que la zona d'habitatge sigui més àmplia i se cerquin recursos habitacionals per a joves, tenint en compte les necessitats del barri. En qualsevol cas, les persones participants en aquest grup es mostren d'acord amb que les activitats esportives que se situïn en la zona no tinguin un impacte acústic negatiu en els veïns i veïnes, com podria tenir-ho un skatepark.

Algunes de les persones participants en el grup 2 indiquen que s'hauria de cercar una alternativa per tots aquells veïns i veïnes que necessiten estacionar el seu vehicle al barri. Es proposa construir un pàrquing soterrat, sigui a la totalitat o a una part de l'àmbit d'intervenció, que respongui a aquesta necessitat.

Grup de treball 3

Les persones participants en el grup de treball mostren el seu desacord amb modificar l'ús actual de l'aparcament i, per tant, creuen que s'ha de mantenir tal com està. Alternativament, si no fos possible, hauria de ser un espai caracteritzat per ser **natural**, de **passeig** i un **punt de trobada**.

Una part important de les persones participants en el grup 3 es mostren en contra de la ubicació d'horta a l'actual solar del carrer Pintor Alzamora i assenyalen que aquests usos són contraris als interessos de la major part del veïnat de Porta. S'adjunta un document de l'entitat Convivim Porta que es presenta al grup de treball, sobre les necessitats del barri.

Així mateix, la major part de les participants al grup demanen que es mantinguin les places d'aparcament actuals, o alternativament, que es construeixin de manera soterrada o es facilitin alternatives als veïns i veïnes que actualment estacionen el seu vehicle a la zona.

Tot i que es remarca que el sòl està qualificat, de la banda del solar, de verd, i de la banda del camp de la Damm, d'equipament esportiu, les participants al grup reclamen que el barri està mancat d'equipaments municipals com podrien ser centres de dia, teatres, o residències per a gent gran.

Es proposa que al llarg de la paret del cementiri s'instal·li una coberta, tipus porxo, que protegeixi del temps i que permeti fer activitats de manera excepcional, com podrien ser mercats i fires temàtiques i estacionals. Aquesta coberta podria acompanyar-se de panells fotovoltaics que facilitin energia als paradistes.

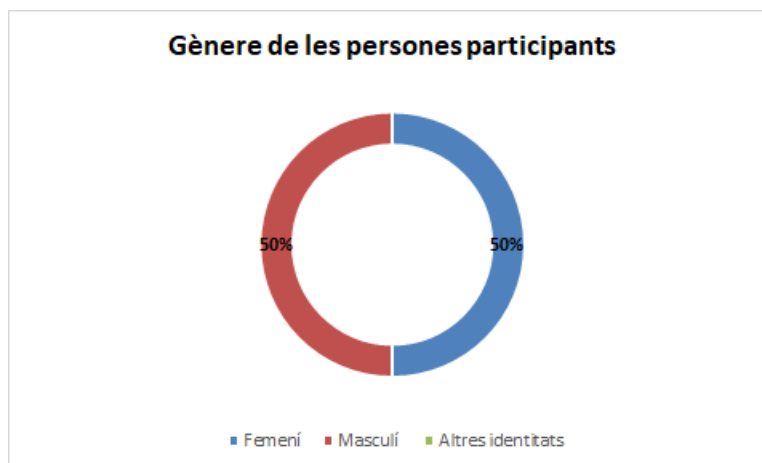
Tenint en compte les limitacions de la qualificació urbanística, es proposa fer una àgora semi-tancada que permeti celebrar actes culturals i festius, com teatre o actuacions musicals en petit format. Algunes de les persones participants assenyalen la perillositat de crear mals usos de l'espai públic amb aquest tipus d'equipament a l'aire lliure.

Altres propostes que es fan de la zona verda són un picicà en format obert (sense tanques), jocs infantils, combinació de zones enjardinades i zones passejables, punts de trobada amb bancs, zones d'exercici i un lavabo públic.

Quant als equipaments esportius del camp de la Damm, algunes de les propostes que es fan són una pista poliesportiva (futbol, bàsquet, patinatge) i un circuit de Pump Ride per a infants i adolescents.

Avaluació de la sessió

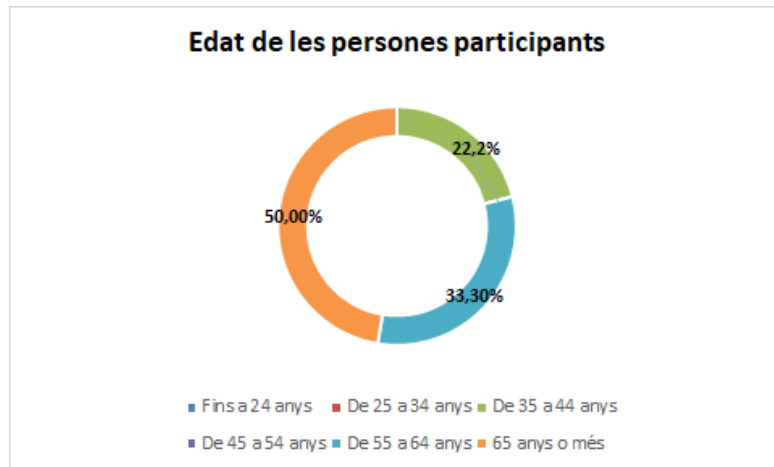
Un total de 24 persones, veïns i veïnes del barri de Porta, han participat en la sessió de recollida de propostes, de les quals 19 han respost el qüestionari d'avaluació. Per tant, l'índex de resposta ha estat del 79,2%.

Base: 19 persones

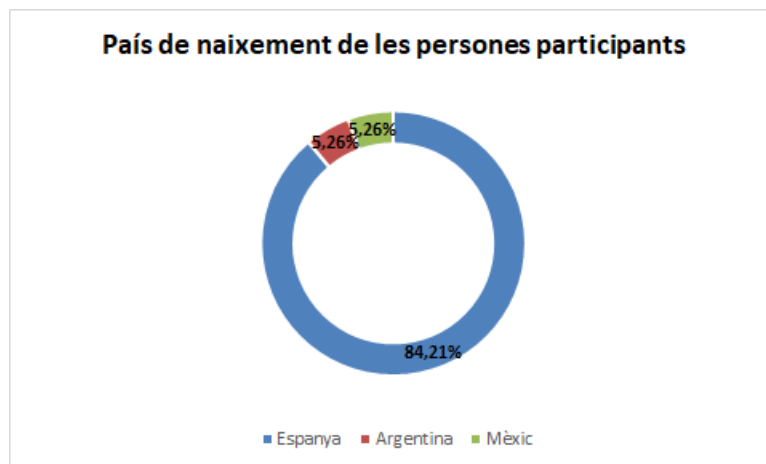
La distribució per gènere ha estat paritària, amb un 50% de dones i un 50% de homes.

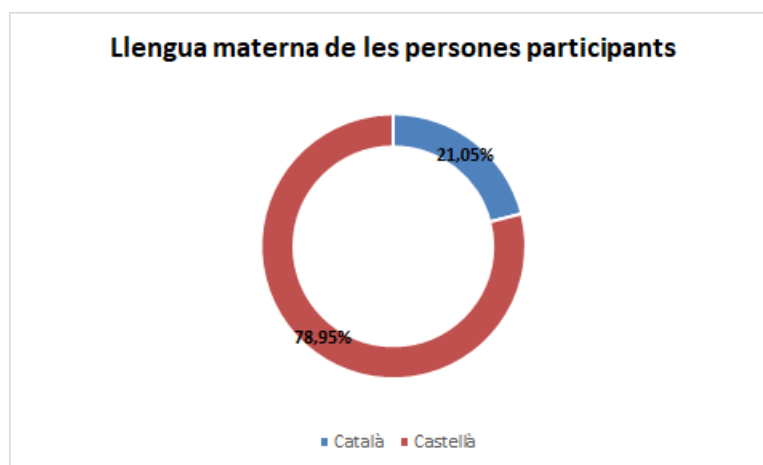
Base: 19 persones

En relació amb l'edat de les participants, la distribució de la sessió ha estat envellida, amb la meitat de les participants (50%) que tenen 65 anys o més, arribant a gairebé la totalitat (88,8%) si considerem els majors de 55 anys. Ha estat inexistent la representació dels menors de 34 anys.

Base: 19 persones

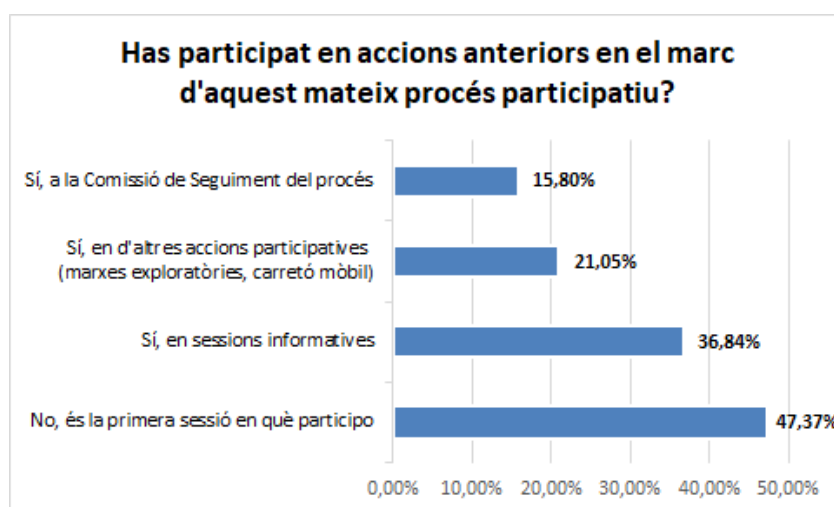
La major part de les participants (84,21%) són d'origen nacional, mentre que hi ha una petita representació de nascuts a Llatinoamèrica.

Base: 19 persones

La llengua materna de les persones participants és, majoritàriament, castellà (78,95% del total), mentre que el català es posiciona com la segona llengua (21,05%).

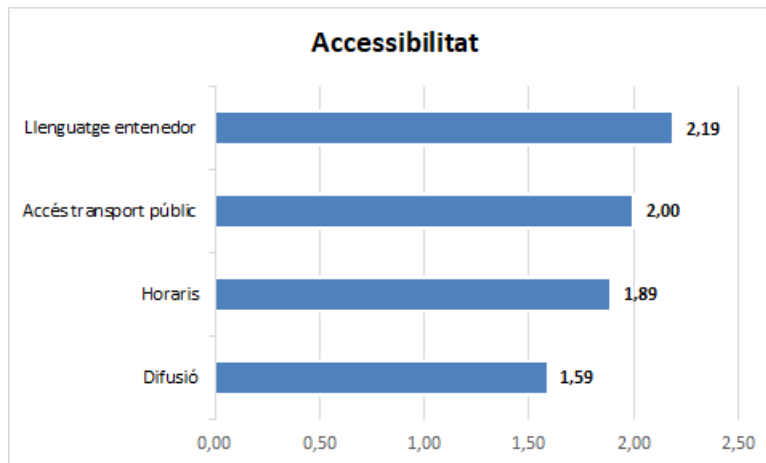
En relació amb la participació a entitats, gairebé la meitat (47,37%) afirma formar-ne part.

Base: 19 persones

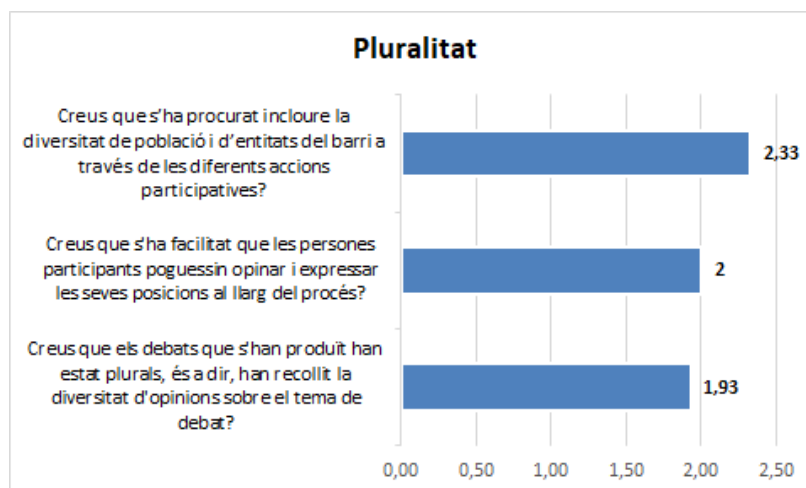
Una part important de les participants és la primera sessió del procés participatiu en la qual participen (47,37%), mentre que la resta han participat a sessions informatives (36,84%) o en d'altres accions participatives, com els carretons mòbils (21,05%).

Els següents elements s'han valorat en una escala del 0 al 3, en la qual 0 és "Gens" i 3 és "Molt". Els valors que es mostren són mitjanes de la suma de totes les valoracions per l'item en qüestió.

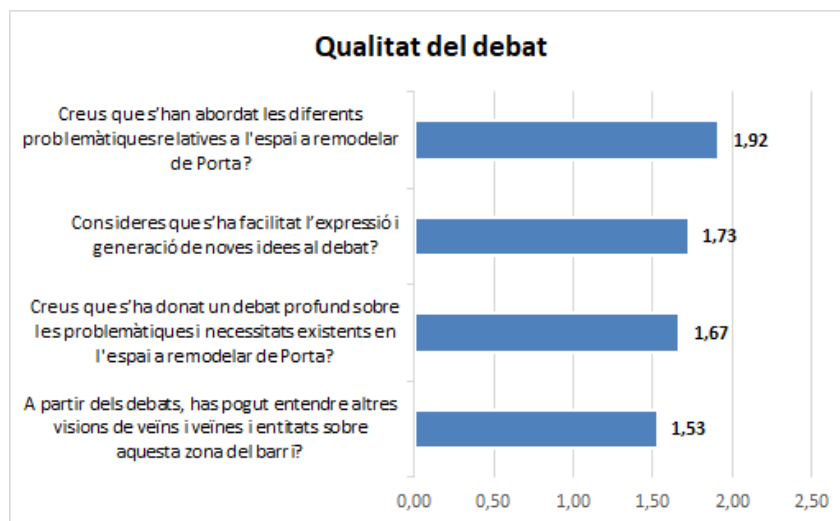
Base: 16 persones

La comprensibilitat del llenguatge de les persones dinamitzadores ha estat un dels elements millor valorats, amb un 2,19 sobre 3, seguit de l'accés en transport públic (2 sobre 3), mentre que els horaris i la difusió de la sessió tenen uns valors mitjans, entre els 1,5 i 2 punts sobre 3.

Base: 16 persones

La pluralitat, la facilitat perquè les persones participants poguessin opinar i expressar els seus posicionaments, la diversitat d'opinions als debats i la diversitat del teixit associatiu han estat valorats positivament, amb més d'1,9 punts sobre 3.

Base: 16 persones

La qualitat del debat, considerant la facilitat d'expressió, la generació de noves idees i la comprensió d'altres visions d'un mateix tema, s'ha valorat mitjanament, al voltant dels 1,5-2 punts sobre 3.

Per últim, es plantejava obertament a les participants què consideren imprescindible o necessari d'ara en endavant. Es recullen a continuació les respostes:

S'ha trobat a faltar la presència de tècnics municipals d'urbanisme a les taules de treball
Concretar más y mejor
Més debat
Facilitar el proceso de votación
Hacer lo que la población plantea
Que haya polideportivo
Més participació veïnal en tot tipus de propostes. Continuar amb aquest projecte i involucrar-se més amb les necessitats del barri
Més difusió perquè participi la gent